

KNO ARTSEN VOLGEN LIVE ELKAARS HANDELINGEN TIJDENS OPERATIES

ZORG HEEFT WEL OREN NAAR HD VIDEOCONFERENCING

De apparatuur staat in zijn kamer opgestapeld. De nieuwe HD videomixer is net binnengekomen. Een KNO-arts met bijzonder veel gevoel voor techniek. Een pionier in het gebruik van HD videoconferentie-apparatuur in de operatiekamer. In gesprek met professor doctor Wilko Grolman van UMC Utrecht.

Verschillende camera's in de OK, waaronder een microscoopcamera, leggen ooroperaties vast die wereldwijd live gevolgd worden. Gebruikmakend van SURFcontact, de HD videoconferencing dienst van SURFnet, zet UMC Utrecht een grote stap om live registratie van chirurgie nog beter te faciliteren. Sinds een paar jaar is Grolman samen met KNO-artsen Robert Vincent uit Frankrijk en John Oates uit Engeland zeer actief binnen de LION Foundation. LION (Live International Otolaryngology Network) heeft als doel om internationale kennisdeling en samenwerking binnen het vakgebied KNO te optimaliseren. Hierbij vindt Grolman het belangrijk om het gebruik van videoconferentie-technologieën in de operatiekamer te stimuleren.

IN DE RIJ

Jaarlijks wordt het 'Global Otology-Neurotology Live Surgical Broadcast' door de LION Foundation georganiseerd, waarbij KNO-artsen over de hele wereld met diverse ooroperaties mee kunnen kijken. Grolman: 'Op veertien locaties worden gelijktijdig ooroperaties uitgevoerd. De beelden komen allemaal op één centrale plek binnen en deze streams worden door twee 'moderators' begeleid.

Dit houdt in dat twee KNO-specialisten aan het roer staan om mensen over de hele wereld te voorzien van de meest interessante beelden door te switchen van de ene naar de andere operatie. Daarbij is het mogelijk om vragen te stellen en wordt er daadwerkelijk via de moderators een dialoog gevoerd met de chirurgen.' Grolman vertelt dat instellingen echt in de rij staan om te participeren tijdens dit jaarlijkse congres. 'Vorig jaar hebben naar schatting 4000 mensen vanuit veertig locaties meegekeken. Van een volle collegezaal in Zuid-Afrika, waar de beelden op een groot scherm werden geprojecteerd, tot een specialist achter zijn pc in Amerika.'

PRIMEURS

Op 19 mei 2009 wordt het LION congres voor de vierde keer georganiseerd. Het UMC Utrecht zorgt samen met SURFnet voor de technische coördinatie tijdens het event. Dit keer met meerdere primeurs. Nog niet eerder was de kwaliteit van het beeld zo goed. Voor het eerst worden de operaties in HD kwaliteit getoond. 'Beeld is essentieel in ons vakgebied, je moet echt kunnen zien wat iemand doet. De kwaliteit van HD is waanzinnig. We gebruiken nu 720p-beelden en voor de

microscop 4 CIF, dat is een kwaliteit die we nog niet eerder gehaald hebben,' legt Grolman uit. Naast de kwaliteitsverbetering hebben de deelnemers ook de mogelijkheid om on demand te switchen naar een ander kanaal om een andere

'HD videoconferencing in de operatiekamer wordt pas een succes als de artsen zelf actief betrokken zijn.'

operatie te volgen. De operaties worden dit jaar niet op één, maar op twee kanalen uitgezonden. Tot slot zijn de operaties nu ook via webstreaming te volgen.

NEDERLANDSE COÖRDINATIE

Met inspanningen van Grolman, maar ook van SURFnet en Bert Andree van beheerpartner Ant Arbor, is de technische coördinatie dit jaar van Parijs naar Nederland verhuisd. 'De MCU (Multipoint Control Unit), die de videobeelden vanuit de verschillende locaties met elkaar combineert, staat fysiek bij SARA in Amsterdam. Hierdoor gaan wij meer verplichtingen aan, maar technisch was deze stap noodzakelijk. We stellen tegenwoordig ook veel strengere eisen aan de

deelnemende instellingen. Een instelling moet echt op kwaliteit van beeld en geluid gecertificeerd worden, omdat een zwakke schakel de bottleneck voor het gehele proces kan betekenen. Om de HD videoconferencing-apparatuur werkend te krijgen, moeten intern ook diverse handelingen verricht worden. Denk aan het interne netwerk, de firewall, maar ook de verlichting en het geluid in de operatiekamer. Dit zijn allemaal essentiële zaken om de videoconferencing-dienst efficiënt en veilig in te zetten.'

KLEINSCHALIGE INITIATIEVEN

Grolman: 'In december hebben we bij SURFnet proefgedraaid en de resultaten waren positief. Enkele instellingen hadden nog niet het vereiste niveau, maar SURFnet heeft haar expertise bewezen en laten zien dat zij dit betrouwbaar kan laten draaien.' Op langer termijn hoopt Grolman dat KNO-artsen uit zichzelf de videoconferencing tools in gaan zetten om collega's in binnen- en buitenland om advies te vragen of mee te laten kijken. Of nog mooier: dat andere specialisten ingeschakeld worden. 'Mijn doel is om een internationaal kennisnetwerk op te bouwen, waarbij vaker kleinschalige initiatieven opgezet worden om van elkaar te leren. HD videoconferencing in de operatiekamer wordt pas een succes als de artsen zelf actief betrokken zijn.' ■■

Mariëlle Schipper-Heesters